

**Про оцінювання
в 5-6-х класах НУШ
у 2023-2024 навч.році**

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

«Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»,
затверджені
наказом МОН України №289
від 1 квітня 2022 року

Оцінювання дає змогу:

підвищувати відповідальність кожного учня за формування компетенцій;

розвивати моральну самостійність особистості та її творчу діяльність;

формувати мотивацію здобувати знання, розвивати життєві навички й компетентності;

виховувати самокритичність і впевненість учня у навчальних здобутках.

5
к
л
а
с
н
у
ш

Ознаки стимулюючої системи оцінювання:

дає змогу учням досягати навчальних результатів і поліпшувати їх;

заохочує апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;

є чіткою і зрозумілою, містить конкретні вимоги до навчальних результатів;

розвиває в учнів упевненість у своїх здібностях і можливостях;

передбачає самооцінювання і взаємооцінювання.

5
к
л
а
с
н
у
ш

НОВА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ

Оновлена модель ґрунтується на формувальному оцінюванні, яке дає можливість зробити висновки саме щодо процесу навчання, а не тільки результату (кількості помилок) та поступу учня.

Був **табелъ**

Стало **Свідоцтво досягнень**

5
К
Л
А
С
Н
У
Ш

ОЦІНЮВАННЯ

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

має за мету відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

встановлює рівень опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

здійснюється з метою співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/ очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/ освітньою програмою

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання, яке мотивує дітей вчитися. Вчитель може підкоригувати учня, надати зворотний зв'язок у процесі навчання.

Формувальне оцінювання

оцінювання для навчання

Оцінювання, яке виконує мотиваційно-стимулюючу функцію. Вчитель дає завдання, спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого.

Поточне оцінювання

оцінювання навчання

Оцінювання підсумкового «продукту» навчання. Вчитель констатує факти, але виправити вже нічого не можна.

Підсумкове оцінювання

оцінювання результату навчання

ОЦІНЮВАННЯ ЯК НАВЧАННЯ

самооцінювання

самооцінювання застосовується для того, щоб розуміти свої реальні показники й не потребувати консультації педагога для оцінки своєї роботи

означає порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками

взаємооцінювання

партнерська взаємодія, коли учні допомагають один одному покращувати свої навчальні результати

не передбачає порівняння себе з іншими

<i>Формувальне оцінювання</i>	<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Підсумкове оцінювання</i>
Оцінює процес	Оцінює навчання	Оцінює результат
Є ціннісним	Є доказовим	Є оціночним
Індивідуалізоване, дає зворотний зв'язок	Вимагає критеріїв	Відповідає стандартам
Завжди є позитивним	Застосовує засоби вимірювання	Показує недоліки
Здійснюється під час навчального процесу	Здійснюється на певному етапі навчання	Відбувається по завершенні навчального процесу
Перевіряє, як триває навчання	Перевіряє проміжковий результат навчання	Перевіряє, що було вивчено
Мета – підвищити якість	Мета – коригувати якість	Мета – оцінити якість

ЕТАПИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Після виконання учнями поставленого завдання (або опанування нової теми тощо), педагог:

- аналізує разом із дітьми, що зроблено правильно;
- показує, які помилки та неточності допущені в роботі;
- дає рекомендації, що можна зробити, аби покращити результат;
- підказує (за потреби), яким шляхом можна піти, аби покращити результат.

У свою чергу, вчитель робить висновки зі спостережень, як можна покращити власний результат роботи так, аби діти досягали поставленої мети.

ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Щоби провести ефективне рівневе оцінювання, педагогу потрібно мати дієвий інструмент, який містить набір критеріїв з описом (дескрипторами) для кожного рівня шкали оцінювання.

Учні мають бути обізнаними (і добре розуміти!) очікувані результати і критерії успіху, закладені вчителем.

Кожному рівню відповідають бали. У документах обов'язково вказується рівень, а вже потім бал.

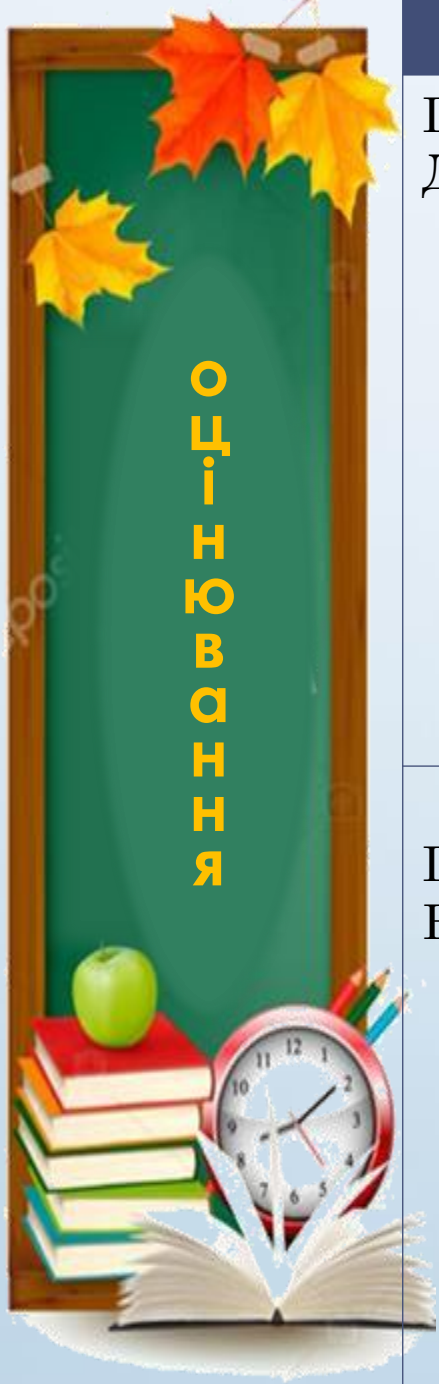
ОЦІНЮВАННЯ

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Держстандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком

III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загально відомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

На які критерії мають зважати вчителі при оцінюванні:

чи вміє учень розв'язувати проблеми і виконувати практичні завдання із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом

чи комунікує учень із вчителями

чи здійснював учень планування та чи шукав навчальний матеріал, чи працював із текстовою і графічною інформацією

рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності

Як оцінювати навчальні досягнення учнів

Поради для педагога

- 01 • Оцінюйте роботу або відповідь учня/учениці відповідно до розроблених критеріїв.
- 02 • Давайте час, щоб обдумати відповідь.
- 03 • Ставте уточнювальні запитання — «Чому?», «Яким чином?» тощо — у випадку як неправильної, так і правильної відповіді.
- 04 • Досліджуйте, наскільки детально учень розуміє тему, проблему.
- 05 • Давайте учням зворотний зв'язок щодо їхньої роботи.
- 06 • Пояснюйте, що учень виконав правильно, а де помилився, і пояснюйте, як це виправити.
- 07 • Мотивуйте учнів — розповідайте їм про мету й користь нового матеріалу.
- 08 • Коли опитуєте учнів, ставте проблемні запитання, які розвивають критичне мислення.

ФІКСАЦІЯ ЗАПИСІВ У КЛАСНИХ ЖУРНАЛАХ

Тематичне та семестрове оцінювання записується в окремій колонці без дати.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

На прикладі заповнення сторінки з української мови

		<i>тематична</i>	<i>28 / 12</i>	<i>аудіювання</i>	<i>говоріння</i>	<i>читання</i>	<i>письмо</i>	<i>I семестр</i>	<i>скоригована</i>
1	<i>Архипенко Наталія</i>	<i>9</i>		<i>9</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	

ФІКСАЦІЯ ЗАПИСІВ У КЛАСНИХ ЖУРНАЛАХ (паперовий варіант)

№	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
64	28/12	<i>Підсумковий урок за I семестр</i>	
		<i>Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання</i>	
		<i>Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння</i>	
		<i>Сприймає письмові тексти / Читання</i>	
		<i>Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо</i>	

Оцінюємо групи загальних результатів навчання на уроках укр. мови і літератури

1. СПРИЙМАЄ УСНУ ІНФОРМАЦІЮ / АУДІЮВАННЯ

Учень/учениця виконує такі дії:

Види навчальної діяльності:

НУШ
5-6
класів

1. Сприймає усну інформацію:

- слухає уважно,
- ставить слушні запитання,
- відповідає на запитання.

2. Виокремлює усну інформацію :

- знаходить у почутаму відповіді на поставлені запитання,
- розрізняє відому і нову для себе інформацію,
- визначає ключові слова.

3. Знаходить, добирає необхідне.

4. Унаочнює,

5. Сприймає і реагує,

6. Робить висновки.

7. Аналізує,

8. Оцінює,

9. Виявляє головне/другорядне.

- Аудіювання медіатексту;
- Аудіювання тексту;
- Відповіді на запитання за змістом почутого;
- Аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці;
- Аудіювання текстів, що містять слова із суфіксами, які надають слову значень зменшуваності й пестливості.

Ведемо записи у щоденнику спостережень або у нотатнику:

ГРУПА РЕЗУЛЬТАТІВ	Сприймає усну інформацію/аудіювання			
ВИД РОБОТИ		АУДІЮВАННЯ медіатексту		Середня арифметична оцінка
Павлюк Грина	9 (25/09)	10 (16/11)	9 (20/12)	9

Оцінюємо групи загальних результатів на уроках української мови і літератури

2. УСНО ВЗАЄМОДІЄ ТА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ/ГОВОРІННЯ

НУШ
5-6
класи

Учень/учениця виконує такі дії:

Види навчальної діяльності:

1. Перетворює інформацію з почутого повідомлення в різні форми повідомлень:

- *переказує почуте,*
- *складає план почутого,*

2. Аналізує та інтерпретує усну інформацію:

- *формулює тему та ідею;*
- *зіставляє почуте із життєвим досвідом,*
- *розпізнає факти, судження, факти, судження та аргументи*

3. Оцінює усну інформацію:

- *обґрунтовує достовірність, повноту,*
- *вказує на окремі особливості,*
- *характеризує вплив окремих деталей*

4. Висловлює та обстоює власні погляди, ідеї, переконання:

- *висловлює своє ставлення до думок інших осіб,*
- *наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції*

5. Використовує вербальні та невербальні засоби під час представлення своїх думок:

- *використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації,*
- *дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів,*
- *використовує окремі засоби художньої виразності.*

- = **Виявлення, аналіз та виправлення орфоепічних помилок;**
- = **Виконання проєкту/ вікторини з теми “Фонетика”, “Орфоепія”;**
- = **Усний переказ;**
- = **Записування аудіоповідомлення для соцмереж;**
- = **Інсценування байки, що містить діалог;**
- = **Складання словника етикетних формул;**
- = **Міркування та відповіді на запитання за змістом почутого, прочитаного;**
- = **Обмін думками;**
- = **Складання діалогів, усних повідомлень;**
- = **Усний опис малюнка;**
- = **Складання та розігрування діалогів-телефонних розмов;**
- = **Зміна форми подання інформації.**

Оцінюємо групи загальних результатів навчання на уроках української мови і літератури

3. СПРИЙМАЄ ПИСЬМОВІ ТЕКСТИ/ ЧИТАННЯ

НУШ
5-6
класи

Учень/учениця виконує такі дії:

Види навчальної діяльності:

1. Сприймає текст:

- читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання,
- розрізняє складники структури тексту відповідно до його жанрово-родової належності та стилевих особливостей,
- використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом

2. Аналізує та інтерпретує текст :

- формулює тему та ідею,
- зіставляє почуте із життєвим досвідом,
- розрізняє факти, судження, факти, судження та аргументи,
- розрізняє тексти різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму,
- поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів

3. Збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід :

- висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним

4. Перетворює текстову інформацію:

- переказує зміст тексту у різний спосіб відповідно до завдання,
- фіксує потрібні елементи тексту, за допомогою окремих графічних значок,
- представляє текстову інформацію, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту,
- створює текст на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо).

- = Аналіз будови тексту;
- = Визначення ключових слів у тексті;
- = Визначення мікротем і тематичних речень;
- = Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії;
- = Відповіді на запитання за змістом прочитаного/почутого;
- = Складання проєктів “Рекламний постер”, “Шлейст пісень з використанням певних синтаксичних конструкцій”;
- = Зіставлення прочитаного із зображенням на малюнку;
- = Складання плану;
- = Створення тексту на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо);
- = Усне повідомлення на лінгвістичну тему;
- = Читання вголос/мовчки речень/ текстів, їх аналіз;
- = Творче читання в ролях;
- = Створення власного медійного продукту за прочитаним (мультфільм, театральна сценка, відеоролик, блог тощо).

Оцінюємо групи загальних результатів навчання на уроках української мови і літератури

4. ПИСЬМОВО ВЗАЄМОДІЄ ТА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ/ ПИСЬМО

НУШ
5-6
класи

Учень/учениця виконує такі дії:

1. Створює письмові висловлення:

- різних типів, стилів з дотриманням норм, на засадах академічної доброчесності.

2. Взаємодіє письмово в режимі реального часу (у цифровому середовищі):

- створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захщених) цифрових сервісах і в соціальних мережах,
- висловлюється, спілкується, дискутує в цифровому середовищі, дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування.

3. Редагує письмові тексти:

- знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень, удосконалює текст.

Види навчальної діяльності:

- ⇒ Письмовий переказ тексту;
- ⇒ Редагування тексту, речень;
- ⇒ Лист до рідної людини, однокласника;
- ⇒ Написання есе, оповідання, твору-роздуму, твору-розповіді, тексту-опису;
- ⇒ Складання висловлення з використанням ... ;
- ⇒ Складання тексту вітальної листівки;
- ⇒ Складання речень з опорними словами, за картиною;
- ⇒ Написання дописів для соцмереж тощо.

Поточні оцінки за перелічені види робіт ураховуються при виствавленні тематичної оцінки.

ОДНОВІВНЕННЯ

*Свідоцтво
досягнень*

«Характеристика
навчальної
діяльності»

«Характеристика
результатів
навчання»

Характеристика навчальної діяльності*	Стан сформованості (сформовано/формується)
Виявляє інтерес до навчання	
Виявляє розуміння прочитаного	
Висловлює власну думку	
Критично та системно мислить	
Логічно обґрунтовує власну позицію	
Діє творчо	
Виявляє ініціативу в процесі навчання	
Конструктивно керує емоціями	
Оцінює ризики	
Самостійно приймає рішення, розв'язує проблеми	
Співпрацює з іншими	

Заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють із класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти.

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Результати навчання	Рівень досягнення результатів навчання		
		I семестр	II семестр	Рік
Українська мова	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання	Д		
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння	В		
	Сприймає письмові тексти / Читання	В		
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо	С		
	Загальна оцінка результатів навчання	9		

Заповнення графі «Характеристик а результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

Уміння та навички школярів із навчальних предметів,
які винесені у Свідоцтва досягнень
для оцінювання їх сформованості:

***Українська мова, українська література, зарубіжна література,
іноземна мова, друга іноземна мова:***

- сприймання усної інформації на слух/ аудіювання;
- усна взаємодія та висловлювання/ говоріння;
- сприймання письмових текстів/ читання;
- письмово взаємодіє та висловлюється/письмо.

Математика:

- опрацювання проблемних ситуацій та створення математичних моделей;
- розв'язання математичних задач;
- критична оцінка результатів розв'язання проблемних ситуацій.

Пізнаємо природу / Довкілля / Природничі науки:

- проведення досліджень природи;
- опрацювання та використання інформації;
- усвідомлення закономірностей природи.

Технології:

- проектування та виготовлення виробів;
- застосування технологій декоративно-ужиткового мистецтва;
- виявлення самозарадності у побуті / освітньому процесі.

Інформатика:

- робота з інформацією, даними, моделями;
- створення інформаційних продуктів;
- робота в цифровому середовищі;
- безпечне та відповідальне використання інформаційних технологій.

Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс):

- піклування про здоров'я;
- прийняття рішень для безпеки;
- виявлення підприємливості та етична поведінка.

Етика / Курси морального спрямування:

- етичне поводження;
- критичне мислення;
- позитивне ставлення до себе та оточуючих.

Вступ до історії України та громадянської освіти:

- орієнтація в історичному часі й просторі;
- робота з інформацією історичного змісту;
- виявлення поваги до гідності людини та соціальна активність.

Інтегрований курс «Мистецтво»/ курси за вибором художнього спрямування:

- пізнання різних видів мистецтва;
- робота з текстом;
- участь у творчій діяльності.

Фізична культура:

- розвиток особистісних якостей у процесі фізичного виховання;
- володіння технікою фізичних вправ;
- здійснення фізкультурно-оздоровчої діяльності.